

วิธีการคำนวณและวิเคราะห์อัตราส่วนทางธุรกิจต่าง ๆ

ในการคำนวณค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมแต่ละประเภทใช้วิธี Weighted Average Ratio โดยนำงบการเงินของทุก ๆ บริษัทที่ใช้เป็นตัวแทนของแต่ละอุตสาหกรรมมารวมกัน แล้วจึงคำนวณหาอัตราส่วนจากรายการรวมกัน

อัตราส่วนทางธุรกิจต่าง ๆ ที่คำนวณและวิเคราะห์ไว้มีดังนี้

(1) อัตราส่วนของทรัพย์สินหมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน (Current Ratio) คำนวณโดยการใช้ทรัพย์สินหมุนเวียนหารด้วยยอดหนี้สินหมุนเวียนของกิจการ

$$\text{Current Ratio} = \frac{\text{Current Assets (Net)}}{\text{Current Liabilities}}$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น จากทรัพย์สินหมุนเวียนของกิจการ

(2) อัตราส่วนของเงินสด ลูกหนี้และเงินลงทุนชั่วคราว ต่อหนี้สินหมุนเวียน (Quick Ratio) คำนวณโดยการใช้ทรัพย์สินหมุนเวียนดังกล่าวข้างต้น หารด้วยยอดหนี้สินหมุนเวียนของกิจการ

$$\text{Quick Ratio} = \frac{\text{Quick Assets (Net)}}{\text{Current Liabilities}}$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น จากทรัพย์สินคล่อง

(3) อัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้ (Trade Receivable Turnover) คำนวณโดยการหารยอดขายรวมด้วยยอดลูกหนี้

$$\text{Trade Receivable Turnover} = \frac{\text{Sales (Net)}}{\text{Average Receivable (Net)}}$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงสภาพคล่อง ของรายการลูกหนี้ แสดงว่าการขายตลอดปีหมุนเวียนเป็นลูกหนี้เฉลี่ยกี่ครั้ง

(4) ระยะเวลาเรียกเก็บหนี้โดยเฉลี่ย (Average Collection Period) จำนวน
โดยการใช้วันทางธุรกิจ คือ 360 วัน หาคด้วยอัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้

$$\text{Average Collection Period} = \frac{360 \text{ (Days)}}{\text{Receivable Turnover}}$$

แสดงให้เห็นทราบคุณภาพของลูกหนี้ และความสามารถในการจัดเก็บหนี้ของกิจการ

(5) อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) จำนวน
โดยการใช้ยอดต้นทุนขาย หาคด้วยยอดสินค้าคงเหลือของกิจการ

$$\text{Inventory Turnover} = \frac{\text{Cost of Goods Sold}}{\text{Average Finished Goods Inventory}}$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นสภาพคล่องของรายการสินค้าคงเหลือ แสดงว่าในหนึ่งปีสินค้า
หมุนเวียนขายออกไปได้กี่เฉลี่ยกี่ครั้ง

(6) ระยะเวลาสินค้าคงเหลือในมือ (Days' Supply in Inventory) จำนวนโดย
การใช้วันทางธุรกิจ คือ 360 วัน หาคด้วยอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

$$\text{Days' Supply in Inventory} = \frac{360 \text{ (Days)}}{\text{Inventory Turnover}}$$

แสดงให้เห็นทราบว่ากิจการรักษาสินค้าคงเหลือในมือได้เฉลี่ยกี่วัน

(7) อัตราส่วนของหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) จำนวนโดย
การใช้หนี้สินรวมหารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น

$$\text{Debt to Equity Ratio} = \frac{\text{Total Liabilities}}{\text{Owners' Equity}}$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการชำระหนี้สินระยะยาว ของกิจการ

(8) อัตราส่วนของหนี้สินต่อทรัพย์สินรวม (Debt to Assets Ratio) คำนวณ โดยการใช้หนี้สินรวมหารด้วยทรัพย์สินรวมของกิจการ

$$\text{Debt to Assets Ratio} = \frac{\text{Total Liabilities}}{\text{Total Assets}}$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า แหล่งที่มาของเงินลงทุนในทรัพย์สินของกิจการมาจากการกู้ยืม หรือเจ้าหนี้อัตราส่วนใด

(9) อัตราส่วนการหมุนเวียนของทรัพย์สินถาวร (Fixed Assets Turnover) คำนวณโดยการใช้ยอดขายหารด้วยยอดทรัพย์สินถาวรสุทธิ (ตัดค่าเสื่อมราคาแล้ว)

$$\text{Fixed Assets Turnover} = \frac{\text{Sale (Net)}}{\text{Fixed Assets (Net)}}$$

เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นประสิทธิภาพของฝ่ายจัดการ ในการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินถาวร

(10) อัตราส่วนการหมุนเวียนของทรัพย์สิน (Total Assets Turnover) คำนวณโดยการใช้ยอดขายหารด้วยทรัพย์สินรวมของกิจการที่หักด้วยค่าเสื่อมราคาแล้ว

$$\text{Total Assets Turnover} = \frac{\text{Sales (Net)}}{\text{Total Assets (Net of Depreciation)}}$$

แสดงให้เห็นประสิทธิภาพการใช้เงินลงทุนของผู้ถือหุ้น

(11) อัตราส่วนของยอดขายต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Sales to Net Worth) คำนวณโดยการใช้ยอดขายหารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น

$$\text{Sales to Net Worth} = \frac{\text{Sales (Net)}}{\text{Total Net Worth}}$$

แสดงให้เห็นประสิทธิภาพการใช้เงินลงทุนของผู้ถือหุ้น

(12) อัตราผลตอบแทนจากยอดขาย (Return on Sales) คำนวณโดยใช้กำไรสุทธิของกิจการหารด้วยยอดขายทั้งหมด

$$\text{Return on Sales} = \frac{\text{Net Income}}{\text{Net Sales}}$$

แสดงให้เห็นการทำมาหาได้ของทุก ๆ บาทที่ขายได้

(13) อัตราผลตอบแทนจากทรัพย์สินรวม (Return on Total Assets) คำนวณโดยใช้กำไรสุทธิของกิจการหารด้วยทรัพย์สินรวม (หักด้วยค่าเสื่อมราคาแล้ว)

$$\text{Return on Total Assets} = \frac{\text{Net Income}}{\text{Total Assets (Net of Depreciation)}}$$

แสดงให้เห็นความสามารถของฝ่ายจัดการที่จะใช้ทรัพย์สินในการก่อให้เกิดกำไร

(14) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Net Worth) คำนวณโดยใช้กำไรสุทธิของกิจการหารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น

$$\text{Return on Net Worth} = \frac{\text{Net Income}}{\text{Total Net Worth}}$$

แสดงให้เห็นอัตรากำไรที่ทำได้จากการลงทุนโดยผู้ถือหุ้น

(15) กำไรต่อหุ้น (Earnings Per Share) คำนวณโดยใช้กำไรสุทธิหารด้วยจำนวนหุ้นของกิจการ ณ วันสิ้นงวด

$$\text{Earnings Per Share} = \frac{\text{Net Income}}{\text{Number of Common Shares Outstanding}}$$

แสดงให้เห็นกำไรที่ได้รับในแต่ละหุ้น อัตรานี้จะแสดงให้เห็นความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของกิจการ